

İşçileri bekleyen tehdit: İç çatışma

YAKLAŞAN FELAKET

Türkiye hızla ekonomik bir felakete sürükleniyor. Saray iktidarı yıllardır sürdürdüğü ekonomi politikasıyla Türkiye'yi iflasın eşiğine getirdi. Yandaş medya tarafından başarı olarak anlatılan 2002-2013 arası dönemde yaşanan ekonomik yağma günlerinde ülkenin tüm kamusal üretim gücü peşkeş çekildi, üretime değil tüketime, borçlanmaya dayalı bir ekonomi kuruldu. Bugün bu yalanın son demlerini yaşıyoruz. 24 Ocak kararlarıyla başlayan ve Saray iktidarıyla zirveyi gören "neoliberal ekonomi" politikalarının, yağma ve peşkeş çekmenin olduğu noktadayız

Yaklaşan acı sona karşı önlemler deniyor ama her biri geçersiz ve yetersiz kalıyor. McKinsey'le eşiğinden dönülen anlaşma veya Damat'ın müjdeli haberleri hep bu yangını geçiştirme çabası. McKinsey projesi, uluslararası piyasalarda işleyişine ve rakamlarına hiç bir güvenilirliği kalmayan Türk ekonomisine yabancı bir denetimcinin güvenilir sözünü eklemeye çabasıydı fakat Saray'ın kendi çözümüne dahi tahammülsüzlüğü yalnızca yıkımı hızlandırmış oldu. Şimdi günlük hayatta tüketim mallarının fiyat artışı polisye önlemlerle engellemeye çalışan bir iktidarı izliyoruz. Fakat zam tutuklanabilen bir şey olmadığı için onların da kafası karışık görüyoruz ki.

Türkiye'nin içinde bulunduğu kriz, küresel krizden bağımsız değildir. Gelişmekte olan ülkelerin tümü benzer süreçlerden geçmektedir. Fakat en ağır yıkımla karşı karşıya olan Türkiye'dir çünkü iktidar yıllar içinde bizzat yarattığı krizi hafif hasarla atlatma iradesinden dahi uzaktır. Saray iktidarının krize tek cevabı artan saldırganlığıdır, artan açgözlü iştahıdır.

Saray iktidarı ve çevresinde dizilen burjuvazi kendi yarattıkları krizin faturasını emekçilere kesmenin peşinde. Şaşalı biçimde açıklanan

tasarruf önlemleri sarayın masraflarını, bürokrasinin lüks makam arabalarını kapsamazken; halk ameliyat dahi olamaz hale geliyor. Emekçi halkın onlarca yılda kazandığı haklarını yıllardır küçük küçük dişleyen iktidar, şimdi koca bir ısırlıkla kıdem tazminatından, ücretsiz sağlık ve eğitim hakkına kadar her yana saldırmak üzere. İşsizlik fonundan para çekmeye başlarken kıt-kanaat geçinen bu halkın boğazındaki lokmayı dahi burjuvazinin sermayesine katmanın peşindedir. Tüm bunlara itiraz edenlerse Saray'ın inşa ettiği polis-yargı-medya üçlemesinin saldırısının hedefi oluyor. Direnişçi işçilerin yaşadıkları, özellikle Üçüncü Havalimanı işçilerinin firavunun kırbaçları ve nazilerin postallarının tehdidine benzer şekilde zorla çalıştırıldığı gerçeği gözümüzün önünde.

BANGLADEŞLEŞME

Türkiye 24 Ocak kararlarından bugüne kasıtlı biçimde adım adım tüm sanayi ve hammaddenin peşkeş çekildiği, ucuz emek cenneti haline getirilen, üretmeden yalnızca tüketen bir ülke artık. Geçmişte sayılı büyük ekonomi listelerine girmesine sebep olan borçlanmaya dayalı geniş tüketimin de sonuna gelindi. Düşmeye başlayan gelirlerle, borçlanmaya dayalı o eski görel "bolluk" günleri geride kalacak. Türkiye'nin emperyalizmin ekonomik tablolarında pazardan öte, ucuz ve nitelikli emek cenneti haline gelerek "Bangladeşleşmesi" hiç de uzak değil. Bangladeşleşen bir Türkiye'nin emperyalizmin kâr-zarar cetvellerinde yeni hesaplara konu olması da hiç uzak değildir. Bu hesabın ve tehdidin son noktası toprak altındakilerin toprağın üstündekilerden kıymetli görülerek felakete savrulan Libya, Irak ve Suriye'dir. Neyse ki o kadar bol bir kaynağın üzerinde değiliz...

Ekonomik krizler sınıf içi ve sınıflar arası mücadelelerin arttığı dönemlerdir. Burjuvazi kendi sınıf içi mücadelesini veriyor; bankalarla şirketler arasındaki konkordato trafiği bunun göstergesi. Fakat esas tehlike işçi sınıfının kendi iç çatışmasında. İşçi sınıfı içerisinde çatışma, artan işsizlik ve düşen gelirle beraber ihbarcılık, grev kırıcılık veya daha kötüsü ırkçılık ve göçmen karşıtlığı üzerinden yaşanır. Bu gerilimler işçi sınıfının yüklüce bir bölümünü var olan siyasal taraflaşmada sağın güdümüne sürükler.

Böylece Türkiye yaklaşan ekonomik yıkım ve gittikçe artan siyasal baskılarla kırılğanlaşarak patlamaya hazır hale geliyor. Saray iktidarının Türkiye'yi sürüklediği uluslararası siyaset fiyaskoları, küresel kriz ve bizim yerel felaketimizle birlikte ülkeyi ateşe sürüklüyor.

TEK ÇÖZÜM

Yaşanmaya başlayan ve artacak olan yıkımla beraber artan toplumsal huzursuzluğu Saray iktidarı işçi sınıfını kendine karşı nefretle ve düşmanlıkla bölerken faturayı da yine emekçilere ödetmenin hesabını yapıyor. Fakat bir ihtimal daha var:

Çözüm işçi sınıfını bölmeye çalışan politikalara karşı sınıfın birliğini savunan ve düşmanı gören, krizin faturasını ödemeyi reddeden bir seçeneğin, siyasal hattın inşasından geçiyor.

ORTADOĞU'DA ÇATIŞMA DİNAMİKLERİ, ÇİN, EMPERYALİZM

İçinde bulunduğumuz dönem emperyalizmin Ortadoğu başta olmak üzere dünya çapında yeniden mevzilendiği bir dönemdir. Küresel krizin etkisi Ortadoğu yerelinde Şii-Sünni ekseninde görülen çatışma mevzilerinde ve dünya çapındaysa Çin-ABD eksenindeki gerilimle gelen hamlelerde görülebilir.

Adına “sosyalist” denen bürokratik devletlerin dağılışı sonrası yeni piyasaları fethederek canlanan kapitalizmin “bereketli” yılları, “uzun yaz”ı 2009’da sona erdi. Küresel krizin ilk kısmında dünyada ekonomik çarkların yavaşlamaması için gevşetilen para politikalarıyla Türkiye krizi “teğet geçtiğini” düşündü. Halbuki krizi en kötü biçimiyle yaşıyordu, gelen parayı betona gömerek..

Benzer süreçleri tüm emperyalizme bağımlı olan hatta büyüme rakamlarına rağmen emperyalist ülkeler de yaşadı. Hepsinde de krizin faturası emekçilere çıkarılıyor. Kemer sıkma politikalarıyla artan huzursuzluğu emeğin dolaşımının en kötü biçimiyle kontrolsüz göç yoluyla zapteden Batı’da birbiri ardına otoriter ve sağ popülistlerin iktidara gelişi tesadüf değil. Tüm dünyada emperyalist başkentlerden yarı sömürgelere dek krizin faturasını halka yansıtacak ve tahsil edecek zorbalar iktidara getiriliyor. Tehlike her yerde. Dünyayı Saray iktidarı benzerleri kaplıyor.

Dünya petrol ve doğalgaz rezervlerinin önemli bir kısmını bulduran ve küresel pazara ve emperyalist hegemonyaya entegre/ teslim olmayan birkaç ender ülkeden biri İran. Bu yüzden de her daim emperyalizmin hedefinde.

Geçmişte Obama yönetimin İran’ı yalnızlaştırarak yıpratmayı amaçlayan stratejisi özellikle Suriye’de başarısız olduktan sonra Trump yönetimi İran’a karşı çok daha saldırgan bir tutum aldı. Nükleer anlaşmanın iptali, ekonomik ambargonun yeniden yükseltilmesi ve tehditlerle oluşan

yeni siyasi hattın Ortadoğu’daki yansıması Şii-Sünni eksenindeki gerilim. İran sahip olduğu ideolojik bağlar ve parasal destekle bölgede ABD hesaplarına karşı Rusyayla temasta kalarak Şii direnç hattını kurgularken ABD de buna bir çözüm üretti. Ortadoğu ve dünyadaki iktidarlardan en aşağılıklarından birini, Suudi Arabistan’ı bu cepheye memur etti.

SUUDİLERİN ROLÜ

Geçtiğimiz kış Suudi Arabistan’da gerçekleşen iktidar devir teslimi operasyonlarıyla Suudlar bölgede yeni aktör olmanın tadını yaşıyor. Yemen halkı üzerinde soykırıma varan saldırılarını sürdürürken Körfez’de ve yurt içindeki Şii toplulukları baskı altında tutmaya devam ediyor. Suriye’deyse çatışmayı körüklüyor. İşlerin biraz karıştığı nokta da burada başlıyor. Bölgenin yeni komiseri Suudilerle bölgenin kendinden menkul komiseri Türkiye arasındaki gerilim en sonunda can aldı. İran’a karşı asker yazılmaya, cephe almaya sıcak bakmayan Katar ve Türkiye kendi arasında kurduğu ittifakla Suudi Arabistan’da güçten düşen eski yönetimin has adamlarından Cemal Kaşıkçı’yı devşirmişti. Suudiler Kaşıkçı’yı apaçık biçimde vahşice infaz ederek aslında gayet net bir mesaj vermiş oldu. Türkiye ve Katar’ın ne cevap verebileceği sonraki dönemde İran’a karşı oluşturulan cephenin geleceği hakkında da fikir verecektir.

ÇİN...

İran-Suudi ekseninin ötesinde Ortadoğu’da hegemonya ve enerji

savaşlarının bir de görünmeyen yüzü var: Çin... Herkesin birbirine düştüğü bölgeden uzak durarak kendi arka bahçesini oluşturuyor. “Bir Kuşak Bir Yol” projesiyle çevresindeki az gelişmiş ve borç batağındaki yozlaşmış ülkeleri kendi hegemonik ağına alarak ticaret ve enerji yollarını güvence altına almaya çabılıyor Çin. Henüz emperyalizmin dünya çapındaki bekçisi olan ABD’yle yüzleşmeye hazır olmayan ordusunu yedekte tutarak, para saça saça her kapıyı açan Çin iştah kabartırken; korumacı önlemlerle piyasadan para toplayan saldırgan Trump iktidarına tepkiler de mesafeler de artıyor. Trump iktidarı Çin’in artan ekonomik gücüne karşı vergilendirmeyi kullanarak meydan okudu. Karşılıklı uzun bir yıpratma savaşının sonucu belirsizken tahminlerin anlamı yok.

Fakat kesin olan şu; emperyalizm için denizin bittiği çağdayız. Ne cansuyu verecek devasa pazarlar ne de yeni ve daha tasarruflu enerji biçimleri var. Emperyalizm, doğası gereği yenilenebilir enerjilerden kaçınıyor ve buna devam edecek. Böylece gezegeni yıkıma sürüklemeye de devam edecek. Kuzey Kore, Küba ve en iyi ihtimalle İran pazarları ile kaynaklarına ulaşırsa da bunlar çözüm olmayacak kadar küçük hedefler. Emperyalizmin bir yandan güçlenirken iyice kırılanlaştığı bir çağdayız.

Tüm birbiriyle çelişik durumları yönlendirebilecek, dünya çapında enternasyonal mücadelenin öncüsü olabilecek partilerin ve birliklerinin inşa edilmesi en yakıcı sorunumuz olarak önümüzde duruyor.